

Подс(ј)ети ме шта то беше култура

Пише: Ана Радмиловић
четвртак, 20 јун 2013 17:08

Парафразирам песму Оливера Драгојевића за коју је текст писала Марина Туцаковић, а на коју се позвао Ненад Чанак, бранећи своју егзибицију са Јеленом Карлеушом. Молим читаоце да се не пецају на презиме Чанак (нека послушају, паметније је, његов савет у прошлом Утиску недеље и нека читају Орвела. Више пута) него да се фокусирају на поенту. Недавно је поведен читав рат око неуспелог концерта Јелене Карлеуше – а што су образовани људи (треба то нагласити, јер је то оно што збуњује) протумачили као примитивизам у Срба који не воле слободумну Џеј Кеј, али зато воле ратнопрофитерску Цецу Ражнатовић. Која ће, по свој прилици, напунити престижно Ушће.

Ето, то је култура. Идеолошки брендирано завијање, идеолошки сумњива публика (која воли Цецу јер ваљда воли рат) и образложења типа: „Карлеуша је за геј параду и зато је Срби не воле“. Открићу вам тајну. Није да је не воле, жена нема ниједан памтљив хит, ниједну песму коју жив човек може да понови, арогантно наступа. То је све. Кад кажем „све“ мислим на културу.

По истом принципу волимо и мрзимо писце, то јест – ми, грађани, нити их волимо нити мрзимо. Они тврде да је тако. Свет који то слуша равнодушно заборавља чак и имена писаца, редитеља и глумаца. Рат је на другом плану. Када читате псеудокритику неког књижевног дела, ви читате како је писац ђубре које припада тој и тој опцији. Када слушате како је нека представа сјајна, ви чујете екстатично одушевљење идеолошком „храброшћу“ аутора и глумаца. Питајте их о чему се беше ради у представи? Кладим се у све књиге у мом стану, неће знати.

Дакле, оно што зовемо културом у Србији постало је једно памфлетско препуцавање писменијих међу неписменима. Културни радници постали су промотери извесних идеја. Исто као естрадне звезде. И ту нема разлике. И зато Фарма и зато Велики брат. Ни ту нема разлике, осим у степену бизарног које хипнотички делује на масу. Зашто? Зато што одвратно на човека утиче тако да се он грози, скренуо би поглед, али не може. Одвратно прво шокира, затим буди радозналост, на крају ствара зависност. Не знам

Подс(ј)ети ме шта то беше култура

Пише: Ана Радмиловић
четвртак, 20 јун 2013 17:08

готово ниједну особу, причам о високообразованим људима, који нису бацали поглед на Великог брата, неки вадећи се да гледају ретко и чисто феноменолошки, а неки –искренији – признајући да их то, једноставно, забавља. Бизарност је једноставно забавна. И то није супротност култури.

То је забава за масе. Култура то никада није била, чак ни када се радило највећим уметницима света. Дакле, није конкуренција култури нека бизарна забава као Велики Брат, или – може и тако да се каже - један од најсуровијих експеримената где се гледалац увлачи у воајеризам, а учесник у покусног кунића којем продуценти дају алкохол, таблете и бога питај шта како би издржао тај ужасан напор (бити посматран 24 часа дневно), па им ни сва та средства не помажу. Неке студије кажу - чека се да неко умре или буде убијен пред камерама. И тада ће бити крај. Лично не верујем у то.

Средином девесетих појавио се један веома интересантан (и одличан) филм о воајеризму где воајер уз помоћ некакве направе (а што већ увелико постоји, али ја не знам како се зове) има илузију да и сам учествује у гадостима што су се у стварности дешавале. Дилера те нове „дрого“ игра Ралф Хајнс, његову љубав Џулијет Луиз, а у сјајној режији, за коју мушки редитељи кажу да режира ко мушкарац (шта год то значило) Кетрин Бигелоу. Конзументи тако наручују снимљена силовања, дављења, убиства, бежања од неке мафије, полиције итд. Дакле, што бизарније то више адреналина, што више адреналина то већа зависност. Што већа зависност то више новца. И то је следећи корак наших (мислим ововременских) Великих братова. Не смрт, она неће бити довољна. Она свакодневно пуни странице црне хронике, она је досадна. Следећи корак је онај када воајер почне да плаћа симулацију сопственог учешћа у једном ужасу, који с почетка није могао да гледа, затим се заинтересовао, онда постао зависан,

Подс(ј)ети ме шта то беше култура

Пише: Ана Радмиловић
четвртак, 20 јун 2013 17:08

а на крају почео да прижељкује да се ужас оваплоти у свој својој страхоти.

То није култура и то није њен опозит, а немоли њена конкуренција. То је суров овогоковни експеримент. Успешан. Учествују сви.

То чак ни не угрожава културу, могло би се рећи да чак може и да је инспирише, као што је инспирирало редитељку филма „Чудни дани“. Могло би се рећи да је угрожава финансијски јер је свакако привлачније продуцентима (меценама) од некаквог Нушића. Нушића треба да плаћа држава, али то је она прича о буџету од 0,62% за културу.

Као недонирана од стране државе, она свакако губи битку. У земљи где је сиротиње више него што ико сме да изговори, а према неким статистикама када се саберу они на социјалној помоћи, оно мало запослених и пензионери – ми имамо 149 евра месечно по становнику - е, у тој земљи култура мора да дође људима на кућне адресе. Мора да виче са ТВ екрана да би је неко чуо.

Подс(ј)ети ме шта то беше култура

Пише: Ана Радмиливић
четвртак, 20 јун 2013 17:08

